

ÇÖZÜMLER

1. A) Olumsuz yönlendirilmek:

Kişinin başkalarının etkisiyle yanlış bir davranışta bulunmasıdır. Cümledeki deyimın anlamını karşılamaktadır. Doğru seçenektir.

B) Ön yargısız davranmak:

Bir kişi veya olay hakkında önceden hüküm vermeden tarafsız hareket etmek demektir. Deyimin anlamıyla ilişkili değildir.

C) Gereğinden fazla düşünmek:

Bir konu üzerinde uzun süre düşünmek, kararsız kalmak veya kaygılanmak anlamına gelir. Cümlede kişinin fazla düşünmesinden değil, başkalarının etkisinde kalmasından söz edilmektedir.

D) Kimsenin sözüne kulak asmamak:

Başkalarının söylediklerini önemsememek, onları dinlememek demektir. Oysa cümledeki kişi iş arkadaşlarının sözlerinden etkilenmiştir. Bu seçenek, cümlede anlatılan durumun tersidir.

E) Duygusal davranmamak:

Olaylara duygularıyla değil, mantıklı ve soğukkanlı biçimde yaklaşmak anlamına gelir. "Dolduruşa gelmek" deyiminde böyle bir anlam bulunmamaktadır.

Cevap: A

2. A) Kitap okumaya fazla vakit ayıran:

Parçada okurun kitap okumaya ayırdığı süreden söz edilmemiştir. "Herkesleşmek", çok kitap okumakla ilgili değildir.

B) Kitap seçiminde öznel davranan:

Öznel davranan okur, kitabı kendi zevkine göre seçer. Bu özellik parçada **nitelikli okura** ait olarak verilmiştir. "Herkesleşen" okur ise kendi zevki yerine başkalarının tercihlerine uyar.

C) Kültürel birikimini geliştirmeyi amaçlayan:

Parçada bu tür bir amaçtan söz edilmemiştir. Ayrıca "herkesleşmek", bilinçli bir kültürel gelişimi değil, çoğunluğun etkisinde kalmayı ifade eder.

D) Toplumun kültürel değerlerine saygı duyan:

Toplumsal değerlere saygı göstermek ile reklamların ve yaygın tercihlerin etkisinde kitap seçmek aynı şey değildir. Bu seçenek, sözün anlamını karşılamaz.

E) Popüler kültürün tercihlerini benimseyen:

Reklamlardan ve "Herkes onu okuyor." düşüncesinden etkilenerek kitap seçen kişi, popüler kültürün yönlendirmelerine uymaktadır. Bu nedenle doğru seçenektir.

Cevap: E

ÇÖZÜMLER

3. A) Belirlenmeli:

Çocuğun hangi alanlarda yetenekli olduğunun tespit edilmesi anlamına gelir. Cümleyle uyumludur.

B) Değerlendirilmeli:

Çocuğun yeteneklerinin incelenmesi, güçlü ve zayıf yönlerinin ortaya konması anlamındadır. Boşluğa getirilebilir.

C) Çeşitlendirilmeli:

“Çeşitlendirmek”, bir şeyi farklı türlere ayırmak veya sayıya artırmak demektir. Ancak çocuğun var olan yetenekleri **çeşitlendirilmez**; belirlenir, keşfedilir ve geliştirilir. Bu nedenle cümlelerin anlamıyla uyumsuz.

D) Açığa çıkarılmalı:

Çocukta bulunan fakat henüz fark edilmemiş yeteneklerin görünür hâle getirilmesi anlamına gelir. Cümleyle uygundur.

E) Keşfedilmeli:

Çocuğun sahip olduğu yeteneklerin bulunması ve fark edilmesi demektir. Cümleyle anlam bakımından uyumludur.

Cevap: C

4. A) I. cümle:

Gazioğlu Hanı'nın içinde yazmacılık yapıldığı ve yaklaşık elli yıldır “Yazmacılar Hanı” olarak anıldığı belirtilmiştir. Bu bilgiler araştırılıp doğrulanabilir niteliktedir. Cümlede kişisel değerlendirme bulunmamaktadır. **Doğru seçenektir.**

B) II. cümle:

Tokat'ın yazmacılık yapılan Anadolu kentleri arasında “**özel bir yeri olduğu**” söylenmiştir. “Özel bir yere sahip olma” kişisel değerlendirme içerdiğinden öznelidir.

C) III. cümle:

Eski evlerin, kentin “**hiç eskimeyen dokusunun güçlü birer simgesi**” olarak değerlendirilmesi yorum içermektedir. “Hiç eskimeyen” ve “güçlü birer simge” ifadeleri öznelidir.

D) IV. cümle:

Tokat sokaklarının “**cömert bir sergi alanı**” olarak nitelendirilmesi kişisel bir benzetme ve değerlendirmedir. Bu nedenle cümle öznelidir.

E) V. cümle:

Çocukların yalnızca sokakların değil, tarihin de “**bekçiliğini yapıyor gibi**” gösterilmesi yoruma dayalıdır. Bu cümlede de özne bir anlatım vardır.

Cevap: A

ÇÖZÜMLER

5. A) Önceki yılların aksine bu yıl İstanbul dışında da etkinlikler gerçekleştirilecektir. Cümlede “geçtiğimiz yıllarda olduğu gibi” denilmektedir. Buna göre festival önceki yıllarda da İstanbul dışına çıkmıştır. “Önceki yılların aksine” ifadesi cümleyle çelişmektedir.
- B) Festival, düzenlendiği şehirlerde farklı programlarla izleyici karşısına çıkacaktır. Festivalin İstanbul, Ankara ve İzmir'deki programlarının birbirinden farklı olduğuna ilişkin bir bilgi verilmemiştir. “dopdolu programıyla” sözü, programların farklı olduğunu göstermez.
- C) Festival, önce İstanbul'da sonra Ankara ve İzmir'de gerçekleştirilecektir. Cümlede şehirlerdeki etkinliklerin hangi sırayla gerçekleştirileceği belirtilmemiştir. Bu nedenle “önce İstanbul, sonra Ankara ve İzmir” yargısına kesin olarak ulaşılamaz.
- D) Festival, adını aldığı kentin dışında da gerçekleştirilecek gösterimlerle izleyiciyle buluşacaktır. Festivalin adı İstanbul'dur; ancak etkinliklerin Ankara ve İzmir'de de gerçekleştirileceği açıkça belirtilmiştir. Bu yargı cümleden kesin olarak çıkarılabilir.
- E) Bu yıl aynı dönemde iki şehri kapsayan etkinlikler düzenlenecektir. Ankara ve İzmir'deki etkinliklerin 27 Şubat-3 Mart tarihleri arasında yapılacağı belirtilse de iki şehirdeki gösterimlerin aynı anda gerçekleştirileceği kesin değildir. Etkinlikler bu tarih aralığında farklı günlerde düzenlenebilir.

Cevap: D

6. A) I. cümlede, sıralama söz konusudur.

“Uranüs en büyük üçüncü gezegendir.” cümlesinde Uranüs, gezegenler arasında büyüklük bakımından bir sıraya yerleştirilmiştir. Bu nedenle açıklama doğrudur.

- B) II. cümlede, bir karşılaştırma vardır.

“Çapı, Dünya'ninkinin dört katıdır.” cümlesinde Uranüs'ün çapı ile Dünya'nın çapı karşılaştırılmıştır. Açıklama doğrudur.

- C) III. cümlede, birden fazla özellik açıklanmıştır.

“Dünya'dan bakıldığında çıplak gözle çok zor görülür.” cümlesinde Uranüs'ün yalnızca görülme gücü belirtilmiştir. “Dünya'dan bakıldığında” ve “çıplak gözle” sözleri, bu özelliğin hangi şartlarda geçerli olduğunu açıklamaktadır; ayrı özellikler değildir. Bu nedenle verilen açıklama yanlıştır.

- D) IV. cümlede, önceki cümlenin sonucu belirtilmiştir.

Uranüs'ün çıplak gözle çok zor görülmesi nedeniyle teleskop kullanmak gerektiği söylenmiştir. “Bu yüzden” ifadesi, önceki cümlenin sonucunu bildirmektedir. Açıklama doğrudur.

- E) V. cümlede, tarihi bir bilgi verilmiştir.

Uranüs'ün 1781 yılında keşfedildiği belirtilmiştir. Geçmişte gerçekleşen ve tarihi verilen bir olaydan söz edildiği için açıklama doğrudur.

Cevap: C

ÇÖZÜMLER

7. A) I. cümle:

“sakız ağacının” sözündeki **ağaç** sözcüğü ünlüyle başlayan ek aldığı için **ç → c** değişimi gerçekleşmiştir:

ağaç + ı → ağacı

Ayrıca “**özelliği**” sözcüğünde de:

özellik + i → özelliği

biçiminde **k → ğ** yumuşaması vardır. Bu nedenle I. cümlede ünsüz yumuşaması bulunmaktadır.

B) II. cümle:

“olduğu” sözcüğünde ünsüz yumuşaması vardır:

ol-duk-u → olduğu

Burada **k → ğ** değişimi gerçekleşmiştir. Bu nedenle II. cümle doğru cevap değildir.

C) III. cümle:

“yaprağını” sözcüğünün kökü “yaprak”tır:

yaprak + ı → yaprağı

Sözcükte **k → ğ** yumuşaması gerçekleşmiştir. Dolayısıyla III. cümlede de ünsüz yumuşaması vardır.

D) IV. cümle:

“Çok seçici, öyle her iklimde ve toprakta yetişmiyor.” cümlesindeki sözcüklerin hiçbirinde **p, ç, t, k → b, c, d, g/ğ** değişimi gerçekleşmemiştir. Bu nedenle ünsüz yumuşamasına uğramış sözcük bulunmayan cümle IV. cümledir.

E) V. cümle:

Bu cümlede iki sözcükte ünsüz yumuşaması görülür:

kalabalık + ı → kalabalığıgök + e → göğe

Her iki sözcükte de **k → ğ** değişimi gerçekleşmiştir.

Cevap: D

8. Verilen cümleyi öğelerine ayıralım:

Ahmet / geçen gün / beni / telaşa / durdurdu.

- **Ahmet:** Özne
- **geçen gün:** Zarf tümleci
- **beni:** Belirtili nesne
- **telaşa:** Zarf tümleci
- **durdurdu:** Yüklem

Cümlelerin öge dizilişi şöyledir:

Özne – zarf tümleci – belirtili nesne – zarf tümleci – yüklem

Seçeneklerin İncelenmesi

A) Ankara’dan gelen uçak / dün / hava alanına / bir saat geç / indi.

Özne – zarf tümleci – yer tamlayıcısı – zarf tümleci – yüklem

Cümlede belirtili nesne bulunmadığı için verilen cümleyle özdeş değildir.

B) Yaşam sofrasında / çalışmayanların yeri / yoktur.

Yer tamlayıcısı – özne – yüklem

Hem öge sayısı hem de öğelerin sıralanışı farklıdır.

C) Kız kardeşim / dün / İstanbul’dan / trenle / beş saatte / geldi.

Özne – zarf tümleci – yer tamlayıcısı – zarf tümleci – zarf tümleci – yüklem

Bu cümlede belirtili nesne yoktur; ayrıca verilen cümleden daha fazla öge bulunmaktadır.

D) İnsan severek çalışırsa her işi başarır / diye / düşünüyorum.

Bu cümlelerin temel yüklemi “düşünüyorum”dur. Ondan önceki bölüm, yükleme bağlanan bir iç cümledir. Bu nedenle öge dizilişi verilen cümleyle aynı değildir.

E) Bu çocuk / fırsatını bulunca / seni / gözünü kırpmadan / üzer.

- **Bu çocuk:** Özne
- **fırsatını bulunca:** Zarf tümleci
- **seni:** Belirtili nesne
- **gözünü kırpmadan:** Zarf tümleci
- **üzer:** Yüklem

Öge dizilişi, verilen cümleyle aynıdır:

Özne – zarf tümleci – belirtili nesne – zarf tümleci – yüklem

Cevap: E

ÇÖZÜMLER

9. Soruda yüklemi zaman yönünden tamamlayan bir ögenin bulunmadığı cümle istenmektedir. A seçeneğindeki “**tedaviye başlanmadan önce**”, B’deki “**hasta tedavi edilirken**”, C’deki “**tedavi tamamlandıktan sonra**” ve D’deki “**ilk başlarda**” ifadeleri eylemin ne zaman gerçekleştiğini belirtir. E seçeneğinde ise “**ülkemizde**” yer, “**yaygın olarak**” durum bildirir; zaman bildiren bir öge yoktur.

Cevap: E

10. I. cümlede “**hayal etmek**” birleşik fiildir. II. cümlede “**soluklanmak**” sözcüğü *soluk + lan-* biçiminde türemiştir. III. cümlede “**erik, ağaç, mis**” gibi basit yapı sözcükler vardır. V. cümledeki “**selamlıyor**” sözcüğü *selam + la-* biçiminde türemiş fiildir. IV. cümlede ise birleşik isim kullanılmamıştır; “**bahçenin önü**” bir isim tamlamasıdır. Bu nedenle yanlış bilgi **D seçeneğinde** verilmiştir.

Cevap: D

11. I numaralı yere, kendisinden sonra özellikler sıralandığı için **iki nokta**; II ve III numaralı yerlere, tamamlanmış cümlelerin sonu olduğu için **nokta**; IV numaralı yere ise eş görevli “yar” ve “falez” sözcüklerini ayırmak için **virgül** getirilir. V numaralı yerdeki “**ki**” bağlaçtır ve bağlaçtan önce herhangi bir noktalama işareti kullanılmaz. Bu nedenle doğru cevap **E**’dir.

Cevap: E

12. A seçeneğindeki “**şükrediyordu**” (*şükür etmek → şükretmek*), C seçeneğindeki “**affeder**” (*af etmek → affetmek*) sözcüklerinde ilk kelime ses olayları olduğu için bitişik yazılır ve E seçeneğindeki “**mahvetti**” (*mahv etmek → mahvetmek*) kalıplaştığı için bitişik yazılmıştır. B seçeneğindeki “**hayatını kaybetti**” ise ses değişimi olmadığı için ayrı yazılır. D seçeneğindeki “**farkeder**” sözcüğünde ses olayı bulunmadığından birleşik fiil “**fark eder**” biçiminde ayrı yazılmalıdır. Bu nedenle yazım yanlışı D seçeneğindedir.

Cevap: D

13. Parçanın I, II, IV ve V. cümlelerinde Almanya’daki göller yöresinde **geyiklerle deve kuşlarının bir arada bulunması ve günümüzdeki sayıları** anlatılmaktadır. III. cümlede ise on iki yıl önce koruma altındaki deve kuşlarının kaçmasıyla ilgili geçmişte yaşanan bir olaya geçilerek parçanın güncel betimleme ve sayısal bilgi akışı kesilmiştir. Bu nedenle düşüncenin akışını bozan cümle **III. cümledir**.

Cevap: C

14. Parçanın I, II, III ve V. cümlelerinde **Muhsin Ertuğrul’un tiyatroya getirdiği yenilikler ve sanat anlayışı** üzerinde durulmaktadır. IV. cümlede ise Muhsin Ertuğrul’dan uzaklaşılarak **günümüzde tiyatronun eski cazibesini yitirmesi ve yenilik arayışına girmesi** anlatılmıştır. Bu nedenle düşüncenin akışını bozan cümle **IV. cümledir**.

Cevap: D

ÇÖZÜMLER

15. I, II ve III. cümlelerde **iletişimin tanımı yapılmış ve iletişim sayılabilecek durumlara örnekler verilmiştir**. IV. cümleden itibaren ise iletişimin gerçekleşmesi için gerekli olan **iki öge** açıklanmaya başlanmıştır. Konu ve anlatım yönü IV. cümlede değiştiği için ikinci paragraf bu cümleyle başlamalıdır.

Cevap: C

16. Parçada kamyonun yolda ilerleyişi ve bu sırada Bayram'ın yaşadıkları bir olay akışı içinde anlatıldığı için **öyküleyici anlatımdan** yararlanılmıştır. Ayrıca kamyonun renkli farları, suyla kaplı asfalt ve çevredeki görüntüler ayrıntılı biçimde tasvir edildiği için **betimleyici anlatım** da kullanılmıştır. Açıklama, tartışma veya kanıtlama amacı yoktur.

Cevap: A

17. Parçada kadercilik anlayışına göre insanın başına geleceklerin önceden belirlendiği, yazgının değiştirilemeyeceği ve olayların akışına müdahale edilemeyeceği anlatılmaktadır. Buna göre insanın seçimleri ve iradesi kader üzerinde etkili değildir. Bu nedenle boşluğa "**Kaderde kişisel iradenin etkisi yoktur.**" yargısı getirilmelidir.

Cevap: B

18. Parçada aile kavramının, insanlık ve toplum tarihindeki gelişmelere paralel olarak değiştiği; tarım, ticaret ve sanayi toplumlarında farklı anlamlar kazandığı belirtilmektedir. Buna göre aile kurumu, toplumlarda yaşanan gelişme ve ilerlemelerden etkilenmiştir. Diğer seçeneklerdeki ekonomik dönüşümleri etkileme, toplumları biçimlendirme, çağdaş toplumlarda önemini yitirme ve tarihî dönemleri belirleme yargılarına parçada yer verilmemiştir.

Cevap: C

19. Parçada küçük ve donanımsız akvaryumlardaki balıkların daha saldırgan olduğu, büyük ve çeşitli nesnelerle donatılmış akvaryumlardaki balıkların ise enerjilerini çevreyi keşfetmeye harcadığı belirtilmiştir. Buna göre araştırmada **akvaryum ortamının balıkların davranışlarını nasıl etkilediği** incelenmiştir. Diğer seçeneklerdeki insan tercihleri, balıkların iletişimi, beslenmesi ve algılama gücü araştırmanın temel konusu değildir.

Cevap: A

20. A) Tarihsel açıdan taşıdığı önem:

"Bizans'tan bugüne kalan tek yer altı zindanı Anemas..." cümlesinden anlaşılmaktadır.

- B) Kaç yılda tamamlandığı:

Zindanın yapımının ne kadar sürdüğüne ilişkin herhangi bir bilgi verilmemiştir.

- C) Kim tarafından yaptırıldığı:

"İmparatorun inşa ettirdiği bu zindan..." cümlesinde belirtilmiştir.

- D) Nerede inşa edildiği:

"Haliç'e yakın eski sur duvarlarına bitişik olan bu zindan..." cümlesinden anlaşılmaktadır.

- E) Günümüzdeki kullanım amacı:

"İşkence müzesi" hâline getirildi." cümlesinde açıklanmıştır.

Bu nedenle parçada değinilmeyen bilgi, zindanın kaç yılda tamamlandığıdır.

Cevap: B

ÇÖZÜMLER

21. Parçada **Newton fiziği ve matematik çalışmalarındaki gelişmelerden** söz edilerek B seçeneğine; **teleskop yapımındaki ilerlemelerin astronomiyi geliştirdiği** belirtilerek C ve E seçeneklerine; bu gelişmelerin **yeni felsefi ve bilimsel bakış açıları oluşturduğu** söylenerek D seçeneğine değinilmiştir. Ancak Aristo felsefesinin güç kazandığı değil, tam tersine alışlagelmiş Aristo merkezli dünya görüşünün sona erdiği ifade edilmiştir. Bu nedenle parçada değinilmeyen yargı **A seçeneğidir**.

Cevap: A

22. Parçada çocukların gerçek ile hayali ayırt etme becerilerinin zamanla geliştiği, televizyon ve çizgi film kahramanlarının bu algıyı etkileyebildiği, gerçek ile sanalı ayıramayan çocukların ise ciddi sorunlar yaşayabileceği anlatılmaktadır. Bu nedenle parçanın genelinde **gerçek ve hayal dünyası arasındaki ilişkinin çocuğun yaşamındaki etkisi** vurgulanmıştır. D seçeneğinde yalnızca televizyon izleme süresinin olumsuz etkisi ele alındığı için parçanın tamamını kapsamaz.

Cevap: A

23. Parçada çocukların gerçek ile sanalı ayırma becerisinin yaşla geliştiği, fazla televizyon izlemenin bu gelişimi geciktirebildiği, çizgi film kahramanlarıyla özdeşim kurmanın çeşitli tehlikeler doğurabileceği ve çocukların farklı gelişim süreçleri gösterebildiği anlatılmıştır. Ancak **çizgi film yapımcılarının çocukların gelişim sürecini ne ölçüde dikkate aldıklarıyla** ilgili herhangi bir bilgi verilmemiştir.

Cevap: D

24. Parçada “ada” kavramının coğrafyacı için nesnel özellikleriyle, yazar içinse çağrışımları ve sunduğu anlatım imkânlarıyla anlam kazandığı belirtilmiştir. Bu karşılaştırma, aynı kavramın farklı bakış açılarına göre farklı anlamlar taşıyabileceğini göstermektedir. Bu nedenle doğru cevap **E) Kavramlara yüklenen anlamlar bakış açısına göre değişkenlik gösterir**.

Cevap: E

25. Parçada yazarın ada kavramını, **“dışarıdan ayrılmış, kendiyle sınırlanmış”**, bütünden ve ana kardan uzak bir yaşam alanı olarak değerlendirdiği belirtilmiştir. Bu nedenle yazara göre adanın temel niteliği **dış dünyadan yalıtılmış olmasıdır**.

Cevap: C

26. Parçada **“mesela”** sözüyle örnekleme yapılmış, coğrafyacı ile yazarın adaya bakışı karşılaştırılmış, ada kavramı tanımlanmış ve **“her ada”, “bütün adalar”** ifadeleriyle genellemelere yer verilmiştir. Ancak aralarında benzerlik ilişkisi kurulan iki varlık bulunmadığından **benzetmeden yararlanılmamıştır**.

Cevap: E

ÇÖZÜMLER

27. • Her aile farklı daire oturacak.
- 3. kattaki bir daire kesinlikle Avcı ailesine ait.
 - Ekici ailesi Cevizci ailesinden üst katlarda oturmalı.
3. kat → Avcı ve Fırtına (Dolu)
2. kat → Cevizci
1. kat → Ekici
- I. Birinci kat Olabilir. (Ekici'nin yanındaki boş daireye yerleşebilir.)
- II. İkinci kat Olabilir. (Cevizci'nin yanındaki boş daireye yerleşebilir.)
- III. Üçüncü kat Olamaz. Çünkü 3. kattaki iki daire zaten Avcı ve Fırtına tarafından doludur.

Cevap: D

28. Bakır ve Duman aileleri için 2. Katta bir daire ve 3. Katta bir daire boştur. Kesinlikle ayrı katlarda oturmaları gerekir.

Cevap: C

29. Ekici 1. Kat, Duman 2. Kat ve Fırtına 3. Katı temsil eden aileler olabilir.

Cevap: E

30. 3. kat → Avcı ve Fırtına (Dolu)
2. kat → Cevizci - Duman
1. kat → Ekici - Bakır

Cevap: A

$$31. \frac{85}{6} - \frac{1}{\left(1 + \frac{2}{3}\right)\left(3 + \frac{3}{5}\right)}$$

$$\frac{85}{6} - \frac{1}{\frac{5}{3} \cdot \frac{18}{5}} = \frac{85}{6} - \frac{1}{3} = \frac{84}{6} = 14$$

Cevap: D

$$32. \frac{\frac{0,15}{(0,05 + 0,1)} \cdot \frac{100}{45}}{(0,3)^{-1} \cdot \frac{10}{3}} = \frac{15}{100} \cdot \frac{100}{45} = \frac{1}{3}$$

$$\frac{1}{3} = \frac{1}{3} \cdot \frac{3}{10} = \frac{1}{10}$$

Cevap: D

$$33. \frac{-27}{(-3)^3} \cdot \frac{4}{(-2)^2} \cdot \frac{1}{2^{-1}} \cdot \frac{1}{3^{-2}}$$

$$-3 \cdot (-27) \cdot 4^2 \cdot \frac{1}{2} \cdot \frac{1}{9}$$

$$(-3) \cdot 2 = -6$$

Cevap: B

ÇÖZÜMLER

$$\begin{aligned} 34. \quad & \frac{4\sqrt{5}}{\sqrt{2}} - \frac{5\sqrt{2}}{\sqrt{5}} \\ & \frac{20}{\sqrt{10}} - \frac{10}{\sqrt{10}} = \frac{10}{\sqrt{10}} = \frac{10\sqrt{10}}{10} = \sqrt{10} \end{aligned}$$

Cevap: D

35. $\frac{2(\cancel{x-2})}{3(\cancel{2-x})} = x - 1$

$\frac{-2}{3} = x - 1$

$-2 = 3x - 3$

$3x = 1$

$x = \frac{1}{3}$

Cevap: B

36. $a + 2b = 32$

$$\frac{b-a}{a} = \frac{1}{2} \Rightarrow \begin{array}{l} 2b - 2a = a \\ 2b = 3a \end{array}$$

$a + 2b = 32$ $2b = 3a$

$a + 3a = 32$ $2b = 3 \cdot 8$

$a = 8$ $b = 12$

$a + b = 8 + 12 = 20$

Cevap: A

37. $(\bar{a} - \bar{b}) \cdot \overset{+}{c} < 0$
 $\bar{b} \cdot \overset{+}{c} < 0$
 $0 < \underset{+}{c}$
 $a < b < c$

Cevap: A

$$\begin{aligned} 38. \quad & \frac{b^2(a-1) - (a-1)}{b-1} \cdot \frac{a+1}{a(b+1) + (b+1)} \\ & \frac{(a-1)\cancel{(b-1)}(b+1)}{\cancel{(b-1)}} \cdot \frac{\cancel{a+1}}{(b+1)\cancel{(a+1)}} \\ & (a-1) \cdot \cancel{(b+1)} \cdot \frac{1}{\cancel{(b+1)}} = \boxed{a-1} \end{aligned}$$

Cevap: B

39. $x \neq y$

$$\frac{|x+y|}{|x|} = \frac{x+y}{x}$$
$$\frac{x-y}{x} > 0 \quad \begin{cases} x-y > 0 \\ x > 0 \end{cases} \quad \text{ya da} \quad \begin{cases} x-y < 0 \\ x < 0 \end{cases}$$
$$\quad \quad \quad \searrow \quad \quad \quad \searrow$$
$$\quad \quad \quad x > y \quad \quad \quad x < y$$

Cevap: D

40. $\overbrace{(f \circ f)(1)}^{f(f(1))}$
 $f(1) = \frac{1-1}{1+1} = 0$
 $f(0) = \frac{0-1}{0+1} = \boxed{-1}$

Cevap: B

41. I ve ll

Cevap: C

ÇÖZÜMLER

$$42. \quad 2\left(a + \frac{4}{a}\right) + a \cdot \frac{4}{a} = 2\left(4 + \frac{1}{a}\right) + 4 \cdot \frac{1}{a}$$

$$2a + \frac{8}{a} + 4 = 8 + \frac{2}{a} + \frac{4}{a}$$

$$2a + \frac{2}{a} = 4$$

$$2\left(a + \frac{1}{a}\right) = 4$$

$$a + \frac{1}{a} = 2$$

$$a^2 + 1 = 2a$$

$$a = 1$$

Cevap: C

$$43. \quad A = \underbrace{7k}_{\text{Çift}} + \underbrace{1}_{\text{Tek}}$$

$k = 1$ alalım.

$$7 \cdot 1 + 1 = 8$$

8'in 14 ile bölümünden kalan 8'dir.

Cevap: D

$$44. \quad \overline{7 - 3x \leq 2x - 3 \leq 9 - x}$$

$$7 - 3x \leq 2x - 3 \quad 2x - 3 \leq 9 - x$$

$$10 \leq 5x \quad 3x \leq 12$$

$$x \geq 2 \quad x \leq 4$$

$$2 \leq x \leq 4$$

$$\downarrow$$

$$2, 3, 4$$

$$2 + 3 + 4 = \boxed{9}$$

Cevap: D

$$45. \quad ABC \cdot \frac{10}{100} = AB \text{ ise } C = 0$$

$$ACB \cdot \frac{10}{100} = AC \text{ ise } B = 0$$

$$A00 \rightarrow A = 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9$$

Cevap: C

$$46. \quad \text{Kız} \rightarrow 2x \text{ kişi} \rightarrow 2 \cdot 12 = 24$$

$$\text{Ali} \rightarrow \text{hariç} \rightarrow x \text{ kişi}$$

$$3x + 1 = 37 \quad 3x = 36 \quad \boxed{x = 12}$$

Ali

Cevap: C

$$47. \quad 100x \text{ meyve}$$

$$60x \text{ elma}$$

$$40x \text{ portakal}$$

$$\frac{60x \cdot 20}{100} = 12x \text{ satıldı.}$$

$$60x \cdot 12x = 48x \text{ elma}$$

$$\frac{40x \cdot 40x}{100} = 16x \text{ satıldı.}$$

$$40x - 16x = 24x \text{ portakal}$$

$$48x + 24x = 72x$$

$$72x = 54$$

$$x = \frac{54}{72} = \frac{3}{4}$$

$$100 \cdot \frac{3}{4} = \boxed{75}$$

Cevap: C

ÇÖZÜMLER

48. x kadın $50 - x$ erkek
 $x + 7$ kadın $50 - x - 7$ erkek
 $x + 7 = 43 - x$
 $2x = 36$
 $x = 18$

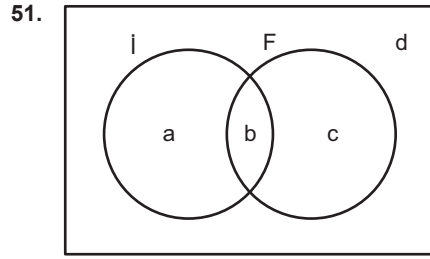
Cevap: E

49. Halis Elif
 $55 - 2x$ yıl $\begin{pmatrix} x & 55 - x \\ 55 - x & 110 - 3x \end{pmatrix} 55 - 2x$
 $55 - x + 110 - 3x = 65$
 $165 - 4x = 65$
 $4x = 100$ $55 - x = \text{Elif'in yaşı}$
 $x = 25$ $55 - 25 = 30$

Cevap: D

50. $100 \cdot 1 + 110 \cdot 1 = 100 + 110 = 210$ toplam yol
 $210 = 100 \cdot t$ $t = 2,1$
2 saatte 0,1 arttı
100 saatte x arttı
 $100 \cdot \frac{1}{100} = 2 \cdot x$
 $x = 5$ $\%5$ artardı

Cevap: A

$$\begin{aligned} \frac{8}{a+c} + d &= 22 & d &= 14 \\ a+b+c &= 13 & b &= 5 \\ a+c &= 8 \\ \frac{8}{a+b+c} + \frac{d}{14} &= 8 + 5 + 14 = 27 \text{ kişi} \end{aligned}$$

Cevap: C

52.

4	2	3	5	1
2	3	5	1	4
1	4	2	3	5
5	1	4	2	3
3	5	1	4	2

Cevap: A

53. $\begin{matrix} 2+1 & 4+1 & 6+1 \\ 2+3 & 4+3 & 6+5 \\ 2+5 & 4+7 & 6+7 \end{matrix} \left. \vphantom{\begin{matrix} 2+1 \\ 2+3 \\ 2+5 \end{matrix}} \right\} \text{sağlayan durumlar}$

Cevap: D

54. $(4, 4, 4)$
 $(4, 4, 2)$
 $(4, 4, 3)$
 $(4, 3, 3)$

$\frac{\text{İstenilen durum}}{4} = \frac{1}{16}$
 $\frac{64}{4 \text{ kart çekme işleminde toplam durum}} = \frac{1}{16}$

Cevap: A

ÇÖZÜMLER

1. Tarihte bilinen ilk Türk devleti olan Asya Hun Devleti'nin kurucusu Teoman'dır. Teoman'dan sonra tahta geçen ve devlete en parlak dönemini yaşatan hükümdar ise oğlu Mete Han'dır. Öncüllerde yer alan Kutluk Kağan (İlteriş Kağan) ise Asya Hun Devleti'nin değil, Çin hâkimiyetine son vererek kurulan II. Göktürk (Kutluk) Devleti'nin kurucu hükümdarıdır. Dolayısıyla Teoman ve Mete Han Asya Hun Devleti hükümdarları arasında yer alır.

Cevap: D

2. 932-1055 yılları arasında İran ve Irak'ta hâkimiyet kuran İrani ve Şii karakterli bir hanedan olan Şii Büveyhoğulları devleti, Abbasi halifeliğini baskı altına alarak Bağdat'taki varlığını tehdit etmekteydi. Büyük Selçuklu Hükümdarı Tuğrul Bey, 1055 yılında Bağdat Seferi'ni düzenleyerek Şii Büveyhoğulları hükümdarlığına son vermiş ve Abbasi Halifesini bu baskıdan kurtarmıştır. Bu büyük hizmet karşılığında Abbasi Halifesi 1058 yılında Tuğrul Bey'e "Doğu'nun ve Batı'nın Sultanı" ünvanını vermiştir. Bu gelişmeyle birlikte İslam dünyasının siyasi liderliği Selçuklulara geçmiştir.

Cevap: A

3. Selçuklu devlet geleneğinde taht varisi olan meliklerin (veliahtların) merkeze yakın bölgelerde görevlendirilmesi ya da başkentte tutulması, sultan öldüğünde tahta hızlıca geçerek otorite boşluğu ve iç karışıklık yaşanmasını engellemek içindir. Aynı zamanda veliahtın idari tecrübe kazanmasını sağlar ve merkezi otoriteyi korur. Sultan sefere çıktığında başkent güvenliğinin sağlanması da bu işlevler arasındadır. Ancak bu uygulamanın temel amacı eyaletlerdeki valilerin yetkilerini artırmak değil, tam aksine merkezi devlete bağlılığı ve otoriteyi yüksek tutmaktır.

Cevap: E

4. 1402 Ankara Savaşı'nda Yıldırım Bayezid'in Timur'a yenilmesiyle Osmanlı Devleti 11 yıl sürecek olan Fetret Devri'ne girmiştir. Bu dönemde taht kavgaları yaşanmış ve devlet dağılma tehlikesi atlatmıştır. Yıldırım Bayezid'in oğlu Çelebi Mehmet (I. Mehmet), kardeşlerini bertaraf ederek fetret devrine son vermiş, devlette birlik ve düzeni yeniden sağlamıştır. Bu siyasi başarılarından ve devleti yıkılmaktan kurtarmasından dolayı tarihçiler tarafından Osmanlı Devleti'nin ikinci kurucusu olarak kabul edilir.

Cevap: B

5. Osmanlı iktisadi ve idari sisteminde köylü toprağını mazeretsiz olarak üç yıl üst üste boş bırakamazdı. Bunun temel sebebi, devlet ekonomisinin ve üretim sisteminin tarıma dayalı olması (II) ve devletin ana gelir kaynaklarından birinin üretilen tarımsal ürün üzerinden alınan öşür/haraç gibi vergiler (I) olmasıdır. Toprakların mülkiyetinin padişaha ait olması ise devlete bu kuralı koyma, üretimi denetleme ve yaptırım (Çiftbozan vergisi/toprağı başkasına devretme) uygulama hakkı veren hukuki bir zemindir (III). Devlet, mülk sahibi olma yetkisine dayanarak tarımsal üretimde sürekliliği sağlamayı ve vergi kaybını önlemeyi amaçladığı için toprağın boş bırakılmasına izin vermemiştir. Dolayısıyla verilen durumların tamamı bu kuralın uygulanmasının sebeplerini ve dayanaklarını oluşturur.

Cevap: E

6. Osmanlı Devlet teşkilatında Divan-ı Hümayun üyelerinden defterdar, devletin tüm mali işlerinden, bütçenin hazırlanmasından, gelir ve giderlerin hesaplanıp tutulmasından ve devlet hazinesinden sorumlu olan en üst düzey idari görevlidir. Nişancı tapu-kadastro ve resmî yazışmalara bakar, Kadıasker adalet ve eğitim işlerini yürütür, Vezir-i Azam hükümdar vekilidir, Şeyhülislam ise din ve fetva işlerinden sorumludur.

Cevap: C

ÇÖZÜMLER

7. Osmanlı Padişahı III. Selim Dönemi'nde Batılı tarzda kurulan yenilikçi orduya Nizam-ı Cedit adı verilmiştir. Bu yeni ordunun silah, üniforma, barınma ve maaş gibi tüm masraflarını karşılamak üzere mevcut devlet hazinesinden ayrı olarak "İrad-ı Cedit" adı verilen özel bir hazine kurulmuştur.

Cevap: D

8. Sıbyan Mektebi, Osmanlı toplumunda ilköğretim kademesine karşılık gelen, mahalle aralarında bulunan ve halkın çocuklarının okuma-yazma ile temel dinî bilgileri öğrendiği okullardır. Padişah çocuklarının veya devlet yöneticilerinin sarayda eğitim gördüğü kurumlar Şehzadegan Mektebi veya Endurun Mektebi'dir. Bu yüzden E seçeneğindeki tanım tamamen yanlıştır. Diğer kavramların açıklamaları doğru verilmiştir.

Cevap: E

9. Osmanlı Devleti'nde devlet organlarının kanun, nizamname ve resmî duyurularını halka ilan etmek amacıyla II. Mahmut Dönemi'nde (1831 yılında) çıkarılmaya başlanan ilk resmî gazete Takvim-i Vekayi'dir. Ceride-i Havadis ilk yarı resmî, Tercüman-ı Ahval ise Ağâh Efendi ve İbrahim Şinasi'nin birlikte çıkardığı ilk özel Türk gazetesidir.

Cevap: B

10. 1839 Tanzimat Fermanı ile tüm vatandaşların can, mal ve namus güvenliği devlet güvencesine alınmış, müsadere (haksız el koyma) usulü kaldırılmış, vergilere adalet getirilmiş ve askerlik vatan hizmetine dönüştürülerek süreleri sınırlandırılmıştır. Ancak meşruti yönetimin ilanı (halkın yönetime katılması ve meclisin açılması) Tanzimat Fermanı ile değil, 1876 yılında Kanun-ı Esasi'nin ilanı (I. Meşrutiyet) ile gerçekleşmiştir.

Cevap: C

11. Osmanlıcılık düşüncesi, Osmanlı Devleti sınırları içinde yaşayan dini, dili ve ırkı farklı olan tüm halkı eşit kabul ederek ortak bir "Osmanlı vatandaşı" kimliği oluşturmayı ve devleti dağılmaktan kurtarmayı hedefleyen bir fikir akımıdır. Tanzimat Fermanı, Islahat Fermanı, Kanunuesasi ve Mebusan Meclisi doğrudan bu eşitlikçi mantığa dayanır. Ancak 1808 yılında imzalanan Sened-i İttifak, Padişah II. Mahmut ile ayanlar (yerel güçler) arasında yapılmış bir sözleşmedir; Osmanlıcılık fikriyle veya toplumun eşitlenmesiyle bir ilgisi yoktur.

Cevap: A

12. Osmanlı Devleti'nin I. Dünya Savaşı'nda açtığı ilk taarruz cephesi olan Kafkas Cephesi, Enver Paşa'nın Turancılık (Pantürkizm) fikri doğrultusunda planlanmıştır. Temel hedef, Kafkasya üzerinden Orta Asya'ya ulaşmak, Bakü petrolünü kontrol altına almak ve Orta Asya'daki Türk toplulukları ile birleşerek Rusya'yı saf dışı bırakmaktır.

Cevap: C

13. İtalyanlar Anadolu işgalinde yumuşak güç uygulayarak halkın sempatisini kazanmaya çalışmış; sağlık, ulaşım hizmetleri sunmuş ve insani değerlere önem vermişlerdir. Ancak İtalyan Hükümeti bir işgalci güç olarak Ankara Hükümeti'nin siyasi taleplerini (Miskımilli, tam bağımsızlık vb.) "tümüyle kabul etmek" gibi bir politikayı hiçbir zaman benimsememiştir. Diplomatik olarak kendi çıkarlarını gözetmişler, ancak Sakarya Savaşı'ndan sonra Anadolu'yu tamamen terk etmişlerdir.

Cevap: A

ÇÖZÜMLER

14. Kongre metninde “saltanat makamına bağlı olunduğu” ifadesi açıkça Osmanlı idaresine karşı olunmadığını gösterir (I). “Bölgenin ve ülkenin kurtarılmasının amaçlandığı” ifadesi ise vatanın düşmandan temizlenmesi yani bağımsızlık vurgusunu içerir (II). Ancak saltanata bağlılığın ilan edildiği bir kongrede padişah iradesini yok sayan “milli egemenlik” (halkın kendi kendini yönetmesi) fikrinin amaçlandığı çıkarılamaz (III).

Cevap: B

15. Sivas Kongresi ulusal bir kongre olmasına rağmen beklenen delege sayısına ulaşamamıştır. İstanbul Hükümeti’nin engelleyici faaliyetleri (Elazığ Valisi Ali Galip olayı vb.), işgalci güçlerin tutuklama tehditleri (güvenlik endişesi), delege bulma ve ulaşım hususundaki maddi imkânsızlıklar, işgaller ve Batı Anadolu’da yerel kongrelerin eş zamanlı toplanması bu duruma neden olmuştur. Erzurum Kongresi ise aksine son derece başarılı bulunmuş ve alınan kararlar Milli Mücadele’ye yön vermiştir; başarısız görülmesi gibi bir gerekçe söz konusu değildir.

Cevap: D

16. Verilen öncüllerdeki kararlar, 23 Temmuz - 7 Ağustos 1919 tarihleri arasında toplanan Erzurum Kongresi’nin tarihi kararlarıdır. “Milli sınırlar içinde vatan bir bütündür, parçalanamaz” ifadesi ilk kez bu kongrede yer almış; ayrıca İstanbul Hükümeti’nin görevini yapmaması durumunda geçici bir hükümet kurulacağı ve Mebusan Meclisi’nin acilen toplanması gerektiği de Erzurum’da kabul edilmiştir.

Cevap: C

17. Kurtuluş Savaşı Batı Cephesi’nde Ali Fuat Paşa emrindeki Kuvayımiliye birliklerinin yaptığı Gediz Taarruzu (I) ile düzenli ordunun ilk yenilgisi olan Kütahya-Eskişehir Muharebeleri (IV) başarısızlıkla sonuçlanmıştır. Buna karşın Birinci İnönü (II), İkinci İnönü (III) ve Sakarya Meydan Muharebesi (V) Türk ordusunun zaferiyle ve Yunan kuvvetlerinin püskürtülmesiyle sonuçlanan başarılı savaşlardır.

Cevap: E

18. Milli Mücadele Dönemi, 19 Mayıs 1919 (Atatürk’ün Samsun’a çıkışı) ile Lozan Antlaşması (24 Temmuz 1923) arası dönemi kapsar. İstiklal Marşı (1921), TBMM’nin açılması (1920), Teşkilat-ı Esasiye Kanunu (1921) ve Tekâlif-i Milliye Emirleri (1921) doğrultusunda bu süreçte gerçekleşmiştir. Ancak Yıldırım Orduları Grup Komutanlığı, Osmanlı Devleti tarafından I. Dünya Savaşı sırasında (1917 yılında) Filistin-Suriye Cephesi’ni sevk ve idare etmek amacıyla kurulmuş bir askerî teşkilattır.

Cevap: E

19. 1929 Dünya Ekonomik Krizi (Büyük Buhran) sonrasında Serbest Cumhuriyet Fırkası kurulmuş (1930), krizin getirdiği hoşnutsuzlukların da etkisiyle Menemen Olayı meydana gelmiş (1930), devletçi ekonomik modele geçilmiş (1931) ve Halkevleri açılmıştır (1932). İzmir- Türkiye İktisat Kongresi ise krizden çok önce, Millî mücadelenin askerî safhasının bittiği ve Lozan Antlaşması görüşmelerinin sürdüğü dönemde, 17 Şubat - 4 Mart 1923 tarihlerinde toplanmıştır.

Cevap: D

20. İtilaf Devletleri, Lozan Barış Konferansı’na hem Ankara (TBMM) hem de İstanbul Hükümeti’ni birlikte ikilik çıkararak Türk tarafını zayıflatmak amacıyla davet etmişlerdir. TBMM, Türk milletinin tek meşru temsilcisi olduğunu vurgulamak ve konferansta ikilik çıkmasını önlemek amacıyla 1 Kasım 1922 tarihinde aldığı kararla saltanatı kaldırmıştır.

Cevap: A

21. Yeni Türk Devleti’nin hukuk sistemini modernize ederken hazırladığı Medeni Kanun, İsviçre Medeni Kanunu örnek alınarak düzenlenmiştir. İsviçre Medeni Kanunu’nun tercih edilme sebepleri; Avrupa’daki en son ve en modern kanun olması, pratik çözümler sunması, kadın-erkek eşitliğine önem vermesi ve hakime takdir yetkisi tanınmasıdır.

Cevap: B

ÇÖZÜMLER

22. “Nasıl yaptılarsa öyle yapmak” ifadesi, yapılan işin içeriğinin ve taklitçiliğin ötesinde, olaylara yaklaşım tarzını, akılcı ve bilimsel metodolojiyi yani “yöntem bilgisini” esas almayı ifade etmektedir. Türk inkılabı Batı’yı körü körüne taklit etmek yerine onun çağdaşlaşma yöntemini benimsemiştir.

Cevap: A

23. Halkçılık ilkesi; toplumda hiçbir zümreye ayrıcalık tanımamayı, sosyal adaleti, dayanışmayı, zayıf grupların korunmasını ve kamu yararını gözetmeyi savunur. Kömür madenlerinde çalışan işçilerin çalışma şartlarının düzeltilmesi, sosyal haklarının ve iş güvenliklerinin kanunla güvenceye alınması doğrudan halkçılık ilkesinin bir gereğidir.

Cevap: A

24. 1934 yılında Türkiye, Yunanistan, Romanya ve Yugoslavya arasında imzalanan Balkan Antantı, İtalya ve Almanya’nın yayılmacı politikalarına karşı sınır güvenliğini sağlamayı hedeflemiştir. Ancak komşumuz Bulgaristan, I. Dünya Savaşı sonrasında kaybettiği topraklarda revizyonist (sınırları değiştirme taraftarı) bir politika izlediği ve Ege Denizi’ne çıkış elde etmek istediği için bu ittifaka karşı çıkmış ve antant içinde yer almamıştır.

Cevap: D

25. Maginot Hattı, Almanya’nın yayılma gerekçesi değil; tam aksine II. Dünya Savaşı öncesinde Fransa’nın kendisini Alman işgaline ve taarruzuna karşı korumak amacıyla doğu sınırına inşa ettiği devasa savunma hattıdır. Bu nedenle A seçeneğinde verilen tanım yanlış, diğer verilenler doğrudur.

Cevap: A

26. 1923’ten 1950 yılına kadar tek başına iktidarda kalan Cumhuriyet Halk Partisi (CHP) iktidarı, 14 Mayıs 1950 tarihinde yapılan genel seçimleri (Beyaz İhtilal) Celal Bayar ve Adnan Menderes liderliğindeki Demokrat Parti’nin (DP) kazanmasıyla sona ermiştir.

Cevap: C

27. 21 Aralık 1991’de Alma-Ata Deklarasyonu ile kurulan Bağımsız Devletler Topluluğu’na (BDT) ilk etapta Rusya, Ukrayna, Belarus, Kazakistan, Kırgızistan, Tacikistan, Türkmenistan, Özbekistan, Ermenistan, Azerbaycan ve Moldova kurucu üye olarak katılmıştır. Gürcistan ise o dönemde yaşanan Abhazya ve Güney Osetya sorunları ile iç karışıklıklar nedeniyle kurucu üye olarak katılmamış, ancak daha sonra 1993 yılında birliğe üye olmuştur. (2008 yılında Rusya ile yaşadığı savaşı sonrası ayrıldı.)

Cevap: B

ÇÖZÜMLER

28. Haritada koyu renkle gösterilen Edirne- Meriç Nehri çevresi, Doğu Karadeniz ve Batı Toroslar gibi alanlar yağışın bol olduğu yerlerdir. Bu bölgelerde iklim şartları nedeniyle sel ve taşkın olayları Türkiye'nin diğer kesimlerine göre çok daha sık yaşanmaktadır.

Cevap: A

29. Türkiye'de kış yağışlarının yaz yağışlarından daha fazla olması, Akdeniz iklim özelliklerinin veya denizel etkilerin hissedildiği bölgelerde görülür. Karasal iklimde ise en çok yağış genellikle ilkbahar veya yaz aylarında düşmektedir. Grafikteki bu durum, istasyonun denizel etkilere açık bir konumda olduğunu kanıtlar.

Cevap: A

30. Türkiye'de buzul aşındırması sonucu oluşan sirk gölleri, genellikle yükseltisi 2500-3000 metreyi aşan yüksek dağ zirvelerinde bulunur. Kaçkar, Mercan, Bolkar ve Karçal dağları bu yükselti sınırının üzerindedeyken, Köroğlu Dağları daha alçak kaldığı için bu tür buzul şekillerine rastlanmaz. Bu durum dağların jeolojik devirlerdeki buzullaşma sınırı ile ilgilidir.

Cevap: C

31. Küre Dağları Alp-Himalaya kıvrım kuşağında oluşan kıvrım dağlarıdır; Madra Dağı bir host olup Ege'deki kırıklı yapı sonucunda oluşmuştur. Karacadağ ise Güneydoğu Anadolu'da yayvan bir kalkan şeklinde oluşmuş volkanik bir dağdır.

Cevap: B

32. Farklı yörelerdeki bitki topluluklarının benzerlik göstermesinde sıcaklık, yağış ve toprak özellikleri temel belirleyicidir. Bakı koşulları (yamaç yönü) ise daha yerel bir etki olup, bitki örtüsünün genel karakterinden ziyade yetişme hızını ve tür çeşitliliğini mikroklima ölçeğinde etkiler. Diğer faktörler bitki coğrafyasının ana çizgilerini belirler.

Cevap: D

33. Gönen Çayı, Güney Marmara'da yer alan ve sularını Marmara Denizi'ne boşaltan bir akarsudur. Seyhan, Ceyhan, Eşen ve Manavgat nehirleri ise doğrudan Akdeniz havzasında yer alır ve bu denize dökülürler.

Cevap: E

34. Haritadaki II numaralı bölge olan Karadeniz kıyı kuşağı, Türkiye'de heyelan riskinin en yüksek olduğu alandır. Bölgedeki aşırı eğim, bol yağış ve killi toprak yapısı tabakaların kaymasını kolaylaştırarak bu afeti Türkiye'nin en riskli seviyesine taşır. Diğer bölgelerde yer şekilleri daha sade veya yağış miktarı daha azdır.

Cevap: B

35. Parçada tanımlanan ılıman iklim, alüvyal ova yapısı ve buğdaydan sonra mısır-soya ekimi gibi özellikler Çukurova'nın karakteristik tarım özellikleridir. Ayrıca dağlık kesimlerinde kıl keçisi yetiştiriciliğinin yaygın olması Akdeniz-Toros kuşağını teyit eder. Diğer ovalarda bu ürün döngüsü ve hayvancılık özellikleri aynı şekilde görülmez.

Cevap: D

36. Haritadaki IV numaralı Batı Toroslar ve V numaralı Batı Karadeniz çevresi, Türkiye'nin dağlık ve engebeli alanları arasında yer alır. Bu engebeli yapı ulaşımı zorlaştırmış ve tarım alanlarını kısıtlamış, sonuç olarak nüfusun bu alanlarda çok seyrek dağılmasına yol açmıştır. Diğer numaralı alanlar yükseltinin daha az olduğu veya ekonomik faaliyetlerin yoğunlaştığı yerlerdir.

Cevap: C

ÇÖZÜMLER

37. Erzurum ve Kars çevresi, yüksek platolarda yapılan mera hayvancılığına dayalı bir ekonomik yapıya sahiptir ve dışarıdan yoğun tarım işçisi göçü almaz. Şanlıurfa, Adana, Giresun ve Antalya ise pamuk, fındık veya turizm gibi iş gücü yoğun faaliyetler nedeniyle mevsimlik göçlerin ana merkezleridir. Bu durum bölgelerin tarımsal ürün çeşitliliği ve iş gücü ihtiyacı ile açıklanır.

Cevap: A

38. Kuzeydoğu Anadolu'da büyükbaş hayvancılığın gelişmesinde en temel faktör, yaz yağışlarıyla yetersen gür çayırların varlığıdır. Bu durum bölgenin yüksek platolardan oluşan yeryüzü şekilleri ve sert karasal ikliminin doğrudan bir sonucudur. Küçükbaş hayvancılık ise daha çok kısa boylu step otlarının bulunduğu iç kesimlerde yaygındır.

Cevap: C

39. Tanıtım ve pazarlama yapmak, ulaşım imkânlarını geliştirmek, turizmi çeşitlendirmek ve çekicilikleri artırmak turist sayısını ve gelirini doğrudan yükselten stratejik adımlardır. Buna karşılık turizm sektöründe istihdamın artması, uygulanan bu başarılı politikaların ve sektördeki büyümenin doğal bir sonucudur. Doğrudan turizm potansiyelini artıran bir politika adımı değil, turizmin gelişmesiyle sağlanan bir faydadır.

Cevap: A

40. Cumhuriyet'in ilk yıllarında Türkiye ekonomisi büyük oranda tarıma dayalıydı ancak bu dönemde modern ticari tarımdan ziyade aile ihtiyacını karşılamaya yönelik geçimlik tarım yaygındı. Makineleşme yetersizdi ve birim alandan elde edilen verim düşüktü; "ticari amaçlı faaliyetlerin daha yaygın olduğu" iddiası bu tarihsel gerçeklerle uyumsuz. Ticari tarım daha sonraki yıllarda makineleşme ile hız kazanmıştır.

Cevap: E

41. Güneydoğu Anadolu Projesi (GAP), bölgede sulu tarımı yaygınlaştırarak pamuk, mısır ve yağlı tohumlar gibi ürünlerin üretimini artırmış, bu da bölgede tarıma dayalı sanayinin hızla gelişmesini sağlamıştır. Türkiye'de bölgesel kalkınma projeleri içinde tarımsal sanayiye en somut ve büyük katkısı sağlayan proje GAP'tır. Diğer projeler (DAP, DOKAP) daha çok hayvancılık veya ulaşım odaklıdır.

Cevap: B

42. Haritadaki IV numaralı Güneydoğu Anadolu gibi yarı kurak bölgeler, Türkiye'de orman varlığının doğal olarak en az olduğu alanlardır. Yağış azlığı ve şiddetli buharlaşma bu bölgelerde gür orman oluşumunu engellemektedir.

Cevap: D

43. Türkiye'de kara yolu taşımacılığının fazla olmasının en önemli nedeni, hem yolcu hem de yük taşımacılığında kapıdan kapıya ulaşım sağlayabilmesi ve buna bağlı olarak talebin çok yüksek olmasıdır. Talebin fazla olması yatırımların bu alana kaymasını sağlamış ve sistemi diğer ulaşım türlerine göre daha baskın hâle getirmiştir. Diğer seçeneklerde verilenler bu durumun birincil nedeni değildir.

Cevap: D

44. Gürbulak Sınır Kapısı, Doğu Anadolu'da yer alır ve Türkiye ile İran arasındaki en önemli ticaret yoludur. Cilvegözü, Öncüpınar, Akçakale ve Yayladağı kapıları ise Türkiye-Suriye sınırı boyunca uzanan gümrük kapılarıdır.

Cevap: B

45. Rize ve çevresi, dağların kıyıya çok yakın ve yüksek uzanması nedeniyle düzenli ve şiddetli rüzgârlardan ziyade türbülanslı bir hava yapısına sahiptir ve bu durum RES işletme verimliliğini düşürür. Bozcaada, Urla ve Bodrum gibi Ege kıyıları ise daimi rüzgârların geçiş yolunda olduğu için Türkiye'nin en yüksek rüzgâr potansiyeline sahip alanlarıdır. Rize coğrafi olarak rüzgâr enerjisine en az uygun yerdir.

Cevap: E

ÇÖZÜMLER

46. 1982 Anayasası'nın maddelerine göre, Cumhurbaşkanlığı başkanlığında toplanan Bakanlar Kurulu, süresi altı ayı geçmemek üzere olağanüstü hâl ilan edebilir.

Cevap: D

47. 1982 Anayasası'na göre Bakanlar Kuruluna kanun hükmünde kararname (KHK) çıkarma yetkisini Türkiye Büyük Millet Meclisi (TBMM) verebilir.

Cevap: B

48. 1982 Anayasasına göre TBMM başkanı vekâlet eder.

Cevap: E

49. Kanun, yasama organı (Türkiye Büyük Millet Meclisi) tarafından çıkarılan bir yasama işlemidir; idari makamlar tarafından yapılan bir idari işlem niteliği taşımaz.

Cevap: A

50. Türkiye Cumhuriyeti Anayasası'na göre belediyeler, bakanlıklar ve kamu tüzel kişileri kendi görev alanlarını ilgilendiren kanunların uygulanmasını sağlamak üzere yönetmelik çıkarabilir. Muhtarlıklar, valilikler (tek başına vali), emniyet müdürlükleri veya ilçe idare kurullarının genel düzenleyici işlem olarak yönetmelik çıkarma yetkisi bulunmamaktadır.

Cevap: B

51. Kamu yararının gerektirdiği durumlarda, özel mülkiyette bulunan taşınmazların bedeli peşin veya taksitle ödenerek idareye geçirilmesini sağlayan usul Kamulaştırma (istimlak) olarak adlandırılır.

Cevap: C

52. Normlar hiyerarşisinde kanunlar ile aynı basamakta yer alabilen düzenleme C) Uluslararası antlaşmalar seçeneğidir. Türkiye Cumhuriyeti Anayasası'nın 90. maddesine göre, usulüne göre yürürlüğe konulmuş uluslararası antlaşmalar kanun hükmündedir ve bunlar hakkında Anayasa'ya aykırılık iddiası ile Anayasa Mahkemesi'ne başvurulamaz.

Cevap: C

53. Doğru cevap E) Sözleşmeyi emredici hukuk kurallarına aykırı düzenleyebilme özgürlüğü seçeneğidir. Sözleşme özgürlüğü sınırsız değildir; kanunun emredici hükümlerine, ahlaka, kamu düzenine ve kişilik haklarına aykırı olamaz.

Cevap: E

54. 4721 sayılı Türk Medeni Kanunu'na göre "bir kimse'nin sürekli kalma niyetiyle oturduğu yer" ifadesiyle tanımlanan kavram D) Yerleşim yeri (ikametgâh) olarak tanımlanır.

Cevap: D

55. Rıfat Ilgaz'ın Hababam Sınıfı kitabından uyarlanarak yapılan film serisinin yönetmenlerinden biri de Ertem Eğilmez'dir.

Cevap: E

56. İngilizce öğretmenliği, bilgisayar mühendisliği, mimarlık ve hukuk 4 sene iken tıp 6 senedir.

Cevap: C

57. Greenwich İngiltere'nin güneydoğusunda yer alan bir şehirdir.

Cevap: A

58. Şeref Taşlıova Ardahanlı, Veysel Şatıroğlu Sivashlı, Davut Sulari Erzincanlı, Hacı Taşan Kırıkkaleli, Muharrem Ertaş Kırşehirli ozanımızdır.

Cevap: D

59. 2016 Paralimpik Oyunları 7-18 Eylül tarihleri arasında Brezilya'nın Rio de Janeiro şehrinde yapılmıştır.

Cevap: B

60. Asıl adı Niğde Üniversitesi olan üniversitenin adı, 2016'daki darbe girişimi sırasında görevi başında şehit olan Ömer Halisdemir'in anısına Niğde Ömer Halisdemir Üniversitesi olarak değiştirilmiştir.

Cevap: E